

Gjør seg kampklar

SPENT: Frigjøringsfronten Polisario vurderer å gjenoppta våpnene hvis FN svikter og lar Marokko forsinke forhandlingene om selvstendighet ytterligere.

Peter M. Johansen

I TIFARITI

Frigjøringsbevegelsen Polisario i Vest-Sahara er klare til å bryte våpenhvilen fra 1991 dersom frigjøringskampen mot Marokko ikke lar seg løse på fredelig vis.

Soldater fra frigjøringsbevegelsens andre militæravsnitt sto oppmarsjert ved åpningen av den tolvte kongressen til frigjøringsbevegelsen Polisario siden den ble opprettet i 1973 for å ta kampen mot den spanske kolonimakten. Det kan være et tegn i tida. Bortsett fra en liten flaggborg, var det ingen paradegrein de over 1700 delegatene og over to hundre gjestene var vitner til.

Soldatene var kledd i kamputiform, skarpladde. Ledelsen vurderer å gjenoppta den væpnede kampen dersom det neste forhandlingsmøtet i FN-regi mellom Polisario og Marokko strander. Og hva tilsier at det ikke er nettopp slik det vil gå?

Det er i hovedsak dette kongressen i den frigjorte byen

«Innflytelsesrike land har intervertert til fordel for Marokkos standpunkt mens de har forsøkt å få oss til å underkaste oss»

MUHAMMED ABDULAZIZ, POLISARIO

HARDT: – Sett under ett har de siste fire årene vi har vært gjennom, vært den vanskeligste fasen i vår kamp, sier Muhammed Abdulaziz, generalsekretæren i frigjøringsbevegelsen Polisario, til Klassekampen. Her en soldat fra Polisario.

ARKIVFOTO: AFP/SCANPIX

Tifariti, en liten samling murhus og atskillig flere telt kloss opp til grensa mot Mauritania, skal ha oppe til debatt.

– Sett under ett har de siste fire årene vi har vært gjennom, vært den vanskeligste fasen i vår kamp. Innflytelsesrike land har intervertert til fordel for Marokkos standpunkt mens de har forsøkt å få oss til å underkaste oss og gi avkall på våre nasjonale rettigheter, sa Muhammed Abdulaziz, generalsekretæren i Polisario og president i den knapt eksisterende arabiske demokratiske republikken Vest-Sahara, i sin meget åpenhjertige rapport til kongressen.

Afrikas siste koloni

Det er stillstand i FN-prosessen som har sneket seg gjennom sanden siden 1990, halvt nedgravd. Det er lite sand igjen i den øvre halvdel av timeglasset, og mange saharawier ser ingen hensikt i å snu det for bare for å gi FN lenger tid når USA, Frankrike og Spania likevel gjør sitt til å holde både FN og EU i sjakk, og uten særlig påtrykk fra Afrikaunionen som har anerkjent Vest-Sahara og derfor ikke har Marokko med som medlem. Slik var det også under forløperen Organisasjonen for afrikansk enhet (OAU).

Vest-Sahara er Afrikas siste koloni, den siste brikke i den lange prosessen med å avkolonisere det plyndrede kontinentet. Marokko har erstattet

Spania som kolonimakt, og fører historiske bevis for at landet rettmessig er deres, fravristet dem av tronen i Madrid.

– Marokkanerne må skjønne at de ikke selv kan bli fri, så lenge ikke Vest-Sahara er fri, sier Dumisani Job Sithole, leder for utenrikskomiteen i det sørafrikanske parlamentet, til Klassekampen på vegne av ANC, det sørafrikanske kommunistpartiet og fagbevegelsen Cosatu. Det er en kjent parafrase over de betraktningene Karl Marx gjorde av det britiske styret i Irland.

Gjerdet inne

Muhammed Abdulaziz har befolkningen i ryggen når han krever frihet for Vest-Sahara. De okkuperte områdene ligger bak den enorme sandvullen som de marokkanske okkupasjonsstyrkene har måkt sammen langs størstedelen av landet.

– Opprøret er den viktigste nasjonale begivenheten, sier Abdulaziz.

– Uten tvil var lanseringen av den fredelige motstanden, gjennom det voksende opprøret som falt sammen med 32. årsdagen for den væpnede kampen 20. mai 2005, en av de viktigste utviklingene av vår nasjonale kamp i sin helhet. Det fredelige opprøret fant sted i de okkuperte områdene og i det sørlige Marokko og på universiteter i Marokko. Alle deler av samfunnet tok del og

ga oppsving i den nasjonale kampen, samlet nasjonal og internasjonal opinion og endret realitetene på bakken. Det har stanset motstandens planer om å underlegge seg saharawiene og demonstrert for all verden at konflikten står mellom hele det saharaviske folket på den ene siden og det marokkanske regimet på den andre. Generasjonen som ble født og vokste opp under okkupasjon, sto fremst i opprøret, oppsummerer Abdulaziz.

– Vi må slåss

Det ga et visst oppsving i internasjonale medier, som ellers ikke skriver om Vest-Sahara. De grove overgrepene som den marokkanske okkupasjonsmakta svarte med, er behørig dokumentert i rapporten fra FNs høykommissær for menneskerettigheter fra september i fjor, og som et lyspunkt i den ytterste sjåvinistiske marokkanske opinionen, har Den marokkanske menneskerettighetsforeningen og Nahdj Aldimoukhrati (Demokratisk sti), protestert.

Resten ser ut til å gå i minus når Abdulaziz lister opp de negative punktene i vurderingen fra forrige kongress. En kan spore et generasjons-skifte, både i Polisario og i befolkningen på begge sider av Skammens mur. Det er vanskelig å unngå en følelse av at deler av samfunnet som har levd under okkupasjon eller i

FAKTA

Vest-Sahara:

- Spansk koloni fra 1880-årene til 1976.
- Okkupert av Marokko siden 1979.
- Frigjøringsgeriljaen Polisario inngikk våpenhvile i 1991 i påvente av folkeavstemning i FN-regi.
- Om lag 170.000 flyktninger lever i flyktningleire i Vest-Algerie.

kilde: caplex.no

en kummerlig flyktningtilværelse rundt Tindouf i Algerie, er i ferd med å gå i oppløsning.

Delegatene i Tifariti skal ta stilling til hva som skal skje i enden av forhandlingsrunden som Marokko trener etter beste evne og i samforstand med sine mektige støttespillere.

– Vi må slåss, sier en ung delegat fra en leir ved Tindouf til Klassekampen. Det er 50–60 kilometer til fronten herfra i Tifariti.

Det er stemningen blant flertallet av delegatene i salen, hevder han. Han er ung, det har gått 34 år siden Polisario startet sin kamp. Det er en generasjon siden.

Det første regnet på fire år sildrer ned over kongressen. Det opplevdes som om himmelen er frigjort. Al-hamdu lillah, Gud være lovet. Om to-tre måneder vil Tifariti være grønt. Innen da kan kriggen ha begynt igjen.

peterm@klassekampen.no